

AMERIKA, AMERICA

over emigranten naar de Verenigde Staten van Amerika
een serie artikelen door **Willem Keeris**

Deel XIII, de 'Civil War'

De meeste emigranten uit onze streek die naar Amerika emigreerden deden dit om economisch te verbeteren. Er was nog een ander voordeel, namelijk het ontlopen van de dienstplicht.

Veel burgers hadden weinig zin in het vervullen daarvan, maar er viel niet aan te ontkomen. Emigreren leverde dat bijkomend voordeel wel op. Des te opmerkelijker is het dat een aantal jongemannen zich meldden voor de 'Civil War' of Amerikaanse burgeroorlog.

Elf zuidelijke staten scheidden zich af omdat ze niet wilden dat de slavernij afgeschaft zou worden. Ze vormden de 'Confederate States of America'. De oorlog begon op 12 april 1861 toen de zuidelijken het vuur openden op de noordelijken, de 'Union', en duurde tot 9 mei 1865 toen de vrede afgekondigd werd; de Union was de overwinnaar.

De Civil War is de bloedigste oorlog in de Amerikaanse geschiedenis. Aan de kant van de Union zijn er circa 2,2 miljoen

soldaten geweest waarvan er circa 365.000 overleden. Minder dan 1/3 hiervan is gedood tijdens gevechten; de meesten overleden aan ziektes. Ofschoon er veel gevochten is, ging de meeste tijd op aan het marcheren van de ene plaats naar de andere.

De federale regering bepaalde het quotum dat elke staat moest leveren. Als dat niet met vrijwilligers lukte, werd er dienstplicht ingesteld. Voor Wisconsin, deel van de Union, gelden globaal de volgende cijfers: op een totale bevolking van zo'n 800.000 inwoners waren er ongeveer 90.000 soldaten, waarvan bijna 80.000 zich vrijwillig gemeld hadden, en ruim 10.000 dienstplichtigen. Wisconsin verloor ruim 10.000 manschappen.

Hieronder volgen een aantal 'Civil War Veterans' die in Little Chute woonden en uit ons werkgebied afkomstig waren; ze waren allemaal vrijwilliger, behalve Peter de Bruijn.

Peter de Bruijn werd geboren op 12 augustus 1840 te Haps als zoon van Peter en Sibilla Zegers. Hij ging op 18 april 1858 vanuit Beugen met zijn ouders naar Noord Amerika. Ze maakten de overtocht aan boord van de 'Josephine'. Op 1 oktober 1864 nam Peter dienst in het 18de Regiment Wisconsin Infanterie (RI) en werd ingedeeld bij Company E. Op 18 juli 1865 werd het regiment ontbonden (*mustered out*) en keerde hij terug naar Little Chute waar hij eerst trouwde met Petronella van Lieshout uit Erp en daarna met Antonetta Maas. Hij overleed op 17 november 1930 te Little Chute en werd

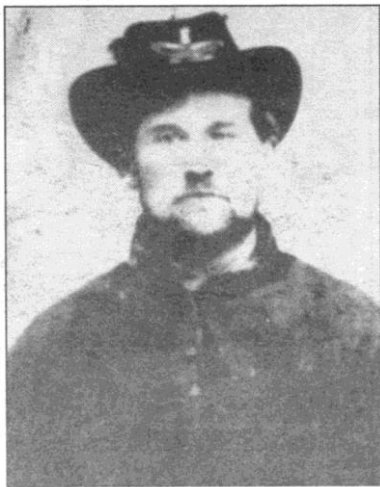
daar 3 dagen later begraven. Bij zijn graf staat een gedenksteen die aan de Civil War herinnert.

Martinus Coenen werd geboren op 22 december 1840 te Reek als zoon van Jacobus en Cornelia Jacobs. De ouders waren een aantal jaren eerder vanuit Zeeland naar Reek verhuisd. Martinus emigreerde met zijn ouders en de andere kinderen in 1848 naar Amerika. Ze reiden aan boord van de 'Maria Magdalena'. Op 15 februari 1865 nam hij dienst in het 50ste RI, Company F. Dat was slechts enkele maanden voordat de oorlog eindigde, maar Martin bleef onder de wapenen tot 14 juni 1866. Hij heeft dus nauwelijks enige schermutselingen meegemaakt, maar hij heeft tijdens zijn dienst wel een vinger aan zijn rechterhand verloren en had daardoor recht op een uitkering. Daarbij werd zijn naam gespeld als 'Coonen' en om de uitkering niet in gevaar te brengen is hij die naam blijven gebruiken, evenals zijn nakomelingen. (zie afb.)

Hij trouwde in 1866 met Johanna Catharina Verstegen uit Zeeland (de dochter van Arnold) en overleed op 21 januari 1915 te Darboy en werd 4 dagen later begraven te Little Chute.

NAME OF SOLDIER	Coonen, Martin			
SERVICE	Late rank,	Co. F. 50 Regt. Wis Inf		
TERM OF SERVICE	Enlisted	Discharged		
DATE OF FILING	CLASS.	APPLICATION NO.	LAW	CERTIFICATE NO.
1881 Feb 26	Invalid,	415612	J	678712
1915 Feb 19	Widow,	1042044	a	289312

Henricus van Dinther werd geboren op 9 juni 1831 te Bakel als zoon van Lourens en Johanna van den Bogaart. Henricus emigreerde in de zomer van 1851 vanuit Boxmeer naar Noord Amerika en reisde aan boord van de *'Leila'*. Hij ging daarna waarschijnlijk naar Albany en nam aldaar op 15 september 1864 dienst in het 91ste Regiment New York Infanterie, Company E. Op 3 juli 1865 werd het regiment ontbonden. Hij trouwde met de Ierse Anna Sullivan en kwam daarna in 1867 naar Little Chute. Op oudere leeftijd verhuisde hij naar het *'Wood Veterans Home'* in Milwaukee, waar hij op 3 september 1911 overleed. Hij werd 3 dagen later begraven op het aangrenzende *'Wood National Cemetery'*, temidden van andere veteranen.

Antoon Janssen (zie afb.) werd geboren op 30 november 1826 te Holthees als zoon van Peter en Gertruij Goossens. Hij vertrok op 22 maart 1856 vanuit Holthees naar Amerika. Hij trouwde met Johanna Pennings uit Gemert en op 20

september 1864 nam hij dienst (als Anton Johnson) in het 1ste Regiment Cavalerie, Company A. Hij was daar (hoef)smid. Op 19 juli 1865 werd het regiment ontbonden en Antoon keerde terug naar zijn vrouw. In de zomer van 1894 is hij met zijn vrouw op bezoek in Nederland geweest. Hij overleed op 2 december 1894 te Little Chute en werd aldaar begraven. Ook hij heeft een Civil War gedenksteen bij zijn graf.

Johannes Willems werd geboren op 3 januari 1843 te Gemert als zoon van Jan en Ardina van Dommelen. Hij ging met zijn ouders en vier zussen in 1850 naar Amerika. Ze reisden gezamenlijk aan boord van de *'Tuskind'*. Op 28 september 1861 nam hij dienst (als John Williams) in het 12de RI, Company F. Het regiment bereidde zich voor op de oorlog in Camp Randall bij Madison. Na de slag bij Vicksburg, Mississippi in mei/juli 1863 werd hij opgenomen in een veldhospitaal waar hij op 16 juli 1863 overleed aan een ziekte. Na eerst nabij het ziekenhuis begraven te zijn werd hij na de oorlog herbegraven op het *'Vicksburg National Cemetery'*. John schreef een aantal brieven naar zijn zus Henrica, die in Little Chute woonde en getrouwd was met Albert Hietpas die ook in de Civil War diende. John's laatste brief was op 2 juli 1863. Een dag na zijn overlijden schreef een kameraad uit dezelfde company een brief naar zijn zus om die op de hoogte te stellen van het overlijden van haar broer.

Meer weten?

Brett Barker, *Exploring Civil War Wisconsin* (Wisconsin Historical Society Press, Madison, 2003)